

ת"פ 20565/01/19 - מדינת ישראל נגד י"א

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 20565-01-19 מדינת ישראל נ' י"א (עציר)

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
בעניין:

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

י"א (עציר)

באמצעות בא כוחו עו"ד טרובמן מטעם
הסניגוריה הציבורית

גזר דין

כתבי האישום:

הנאשם הורשע, על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן בתיק זה, בעבירות של איומים (2 עבירות) - עבירה לפי סעיף 192 לחוק. העונשין, התשל"ז - 1977, ובתקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג - עבירה לפי סעיף 382 (ג) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; כמו כן, הנאשם צירף תיק נוסף ת"פ (חיפה) 68904-01-19, בו הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום בעבירת איומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 **(להלן: "תיק הצירוף")**.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן - הנאשם ואשתו (להלן: "המתלוננת") הינם בני זוג מעל 50 שנים.

במועד הרלוונטי לכתב האישום המתוקן, התגוררו הנאשם והמתלוננת יחדיו, ברחוב אסא המלך בשכונת נווה דוד בחיפה **(להלן: "הבית")**.

בתאריך 07.01.19, בשעה 03:00 לערך, עת שהתה המתלוננת בחדר השינה שבביתה, וצפתה בטלוויזיה, תקף אותה הנאשם, באופן שהכה בראשה באמצעות שלטי הטלוויזיה, וגרם לדימום בראשה.

בנסיבות אלו, הוסיף ואיים הנאשם על המתלוננת, ואמר לה כי אם לא תכבה את הטלוויזיה הוא מסוגל להרוג אותה.

באותן נסיבות, נטל הנאשם את משקפי הראיה מפניה של המתלוננת, והשליכם ארצה. כמו כן, השליך הנאשם חפצים נוספים של המתלוננת אשר היו מונחים על שידה בסמוך למיטתה.

בתגובה לכך, תקפה המתלוננת את הנאשם, באופן שהגנה על עצמה, ושרטה את הנאשם בפניו. כתוצאה מכך, נגרמו לו מספר שריטות בפניו.

בעקבות המתואר, ולאחר ששכן שמע את צעקות המתלוננת, הוא הזמין את כוחות המשטרה למקום אשר הגיעו ועיכבו

את הנאשם לתחנת המשטרה.

בתחנת המשטרה, בשעה 05:50 לערך, לאחר שקצין המשטרה רוני רז הסביר לנאשם כי הוא עצור, איים הנאשם בפני הקצין בפגיעה שלא כדין בחייה של המתלוננת, באומרו כי בכוונתו לרצוח אותה ולהתאבד וכי הם ימצאו שתי גופות.

לפי עובדות כתב האישום בתיק הצירוף - בתאריך 13.1.2019 בשעה 13:37 או בסמוך לכך, בבית מעצר קישון, ניגשה נורית בורטמן שהינה קצינת אסירים בבית מעצר קישון **(להלן: "קצינת האסירים")** לנאשם, וניסתה לבחון באם יש לנאשם מקורות תמיכה משפחתיים, ובאם קיימת אפשרות לחלופת מעצר. במהלך בירור זה, אמר הנאשם לקצינת האסירים, כי יהיה מוכן לקבל שחרור מבית המשפט רק בביתו, במיטתו, מול הטלוויזיה שלו, ואף אמר **"אישתי חולת נפש והכל בגללה..."**.

בהמשך לנסיבות אלה, כשנשאל הנאשם על ידי קצינת האסירים באם לא יאפשרו לו זאת, איים הנאשם ואמר שאם השופט לא ישחרר אותו, תהיה בו יותר שנאה, אשר תוביל למה שאנחנו שומעים בתקשורת, שכשישתחרר, יהיו שתי גופות, וזאת בכוונה להפחיד או להקניט את קצינת האסירים.

טענות הצדדים:

ב"כ המאשימה עמד בטיעונו על חומרת העבירות, כעולה מעובדות כתבי האישום בהם הודה הנאשם וחריפותם של האיומים שהשמיע.

עוד עמד ב"כ המאשימה, על פגיעת הנאשם בגופה ובשלומה של אשתו של הנאשם, המתלוננת, טען כי מדובר בפגיעה גבוהה בערכים אלו, מאחר והנאשם היכה בראשה של המתלוננת באמצעות שלט טלוויזיה, עד אשר גרם לדימום בראשה, הוסיף על כך איומים כי יהרוג אותה, השליך את חפציה ובהם משקפי הראייה שלה וגם לאחר שהובא לתחנת המשטרה, איים כי ירצח אותה ויתאבד וימצאו שתי גופות.

בנוסף, ובהמשך לכך, כשישה ימים לאחר מכן, המשיך הנאשם ואיים בפני קצינת האסירים ואמר שיהיו שתי גופות.

ב"כ המאשימה טען למתחם עונש הולם הנע בין 12 חודשים ועד 24 חודשים, טען כי הנאשם לקח אחריות פורמאלית בלבד וקיים סיכון גבוה להישנות העבירה ועל כן, עתר להשית על הנאשם מאסר בפועל ברף העליון של המתחם, תוך הפעלת מאסר מותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם, לתקופה של 3 חודשים, במצטבר לעונש המאסר שיוטל עליו וכן מאסר על תנאי מרתיע וקנס.

מנגד, טען הסניגור, כי יש להפגין מידה של חסד ורחמים כלפי הנאשם, נוכח גילו המתקדם ומצבו הבריאותי הרעוע.

הסניגור הדגיש בטיעונו את מצבו הרפואי של הנאשם, תוך שהוא מגיש חוות דעת רפואיות, שניתנו עוד בתחילת ההליך, עת נעצר הנאשם, מהן עולה כי מדובר במי שסובל ממחלת הסרטן. הסניגור הדגיש כי תנאי הכליאה והמאסר, אינם מתאימים לאנשים הסובלים ממחלה זו. בנוסף, טען כי הנאשם סובל ממחלות מגוונות, אותן פירט הסניגור. עוד הפנה הסניגור, למצבו הנפשי של הנאשם, וטען לירידה קוגניטיבית, ממנה הוא סובל (1/נ-1/נ2).

הסניגור טען כי בנוסף, יש להתחשב לקולה בנאשם, בשים לב לחבלות שהוא עצמו ספג מאשתו, כפי שמשתקף

מהשריטות שספג ממנה, כעולה מהתמונות שהגיש (נ/3).

הנאשם הודה וחסך מזמנו של בית המשפט, קיבל אחריות מלאה על האירועים נשוא כתבי האישום.

הנאשם עצור מזה 4 חודשים, ואילו כנגד אשתו לא נקטה המשטרה בכל הליך.

הוא הפנה לכך שהמתלוננת לא נזקקה וגם לא פנתה לשום טיפול רפואי, ולכך שמדובר לשיטתו, באירועים שהינם מהרף התחתון של החומרה, מבחינת עבירות אלימות במשפחה, אירועים שלא לוו באכזריות מיוחדת.

באשר לכתב האישום בתיק המצורף, טען הסניגור כי מדובר במקרה חריג שבו קצינת האסירים פנתה לנאשם, שאלה בשלומם ומתוך ניסיון סיוע זה, צמחה התלונה ותיק האיומים.

הסניגור הפנה בהקשר זה לפסיקת בית המשפט העליון, בה צוין כי לא מן הראוי שמי שחושף מחשבותיו ומצטייר בתור מטפל בפני הנאשם, יפליל את הנאשם. הסניגור ביקש מבית המשפט להתייחס לשני כתבי האישום, כאירוע אחד ועל כן לקבוע מתחם עונש אחד.

אשר למתחם העונש ההולם, סבור הסניגור כי יש לקבוע מתחם שנע בין מאסר מותנה, ועד ל-5 חודשי מאסר שניתנים לריצוי בעבודות שירות, ולחילופין, וככל שבית המשפט יסבור כי הרף התחתון מחייב הטלת מאסר בפועל, עתר הסניגור לקבוע כי מתקיימת כאן עילה לחרוג ממתחם העונש ההולם, בשל מצבו הבריאותי הרעוע של הנאשם, בשל גילו המתקדם ומצב בריאותו.

על יסוד כל אלה, עתר הסניגור להקל בעונשו של הנאשם ולחפוף את המאסר המותנה ביחס לכל עונש שיוטל עליו, כך שבית המשפט יסתפק בימי מעצרו של הנאשם.

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם סיפר כי הוא נשוי למתלוננת מזה 53 שנים, הוא עמד על מצב בריאותו הרעוע ואף הביע מידה מסוימת של הסתייגות מחומרת המעשים שעשה, למרות שבאותה נשימה הבהיר כי הוא לא חוזר בו מהודאתו, ואף ציין באופן מפורש לשאלת בית המשפט: "**אני מודה בעובדות כתב האישום אני נשבע שיותר אני לא יעשה כלום**" (עמ' 20, שורות 14-15).

הוא טען שהוא מחזיק את הבית ונושא בכל תשלומי אחזקתו ופרנסת המשפחה.

דין והכרעה עונשית:

ריבוי עבירות/אירועים (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

הנאשם הורשע לפי הודאתו, בכתב אישום מתוקן בביצוע של עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש לאשתו וכן בעבירת איומים, כל אלה התרחשו ביום 7/1/19, לפנות בוקר, בביתם של בני הזוג ברח' אסא בחיפה.

כמו כן, צירף הנאשם תיק נוסף, בו אירוע איומים מיום 13/1/19 במסגרתו השמיע איומים כאשר היה עצור במתקן הכליאה, בפני קצינת האסירים, כאשר זו פנתה אליו וביררה את אפשרות קיומה של חלופת מעצר בנוגע אליו.

לקביעתי, אירוע האיומים שהשמיע הנאשם בבית המעצר, נוגע באופן הדוק למדי, לאירוע האלים כלפי אשתו, שהתרחש בבית הנאשם. לא מדובר בשני אירועים נפרדים המנותקים זה מזה, אלא בהשתלשלות אירועים, כאשר האירוע הראשון בבית, נוגע לאירוע השני.

לכן, אין לקבוע מתחם עונש הולם, לכל אירוע בנפרד, אלא יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל השתלשלות המעשים וראות בהם אירוע מתמשך אחד (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (2014)).

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מעשיו של הנאשם, פגעו בערכים המוגנים של הגנה על שלמות גופה ושלווה של המתלוננת, כאדם. מדובר בזכות יסוד מקודשת, שבית המשפט העליון חזר והדגיש כי אין להתיר לאף אדם לפגוע בה, אלא יש להילחם מלחמת חורמה בה, בין אם בתוך המשפחה ובין אם מחוצה לה, נוכח הסכנה הרבה הטמונה בנגע האלימות הפיזית, כמו גם המילולית (ע"פ 9621/02 מדינת ישראל נ' פלוני (2004); ע"פ 6706/07 פלוני נ' מדינת ישראל (2007); רע"פ 6577/09 ניר צמח נ' מדינת ישראל (2009)).

מעשיו של הנאשם פגעו בערכים מוגנים אלה, בדרגה הגבוהה, שעה שהיכה בראשה של המתלוננת, ללא רחם, באמצעות שלט הטלוויזיה, גרם לדימום בראשה, הוסיף חטא על פשע ואיים עליה כי יהרוג אותה, התפרע והשליך חפצים לרצפה, ביניהם משקפי הראייה של המתלוננת. גם לאחר שניתן היה לחשוב שהצטננה רוחו, הוסיף ואיים על המתלוננת, בתחנת המשטרה, ואמר כי ירצח אותה ויתאבד וימצאו שתי גופות, כאשר את זה הוא עושה בפני קצין משטרה, שהיה אמור להיות דמות מרתיעה וסמכותית בפניו וכאילו לא די בכך, הוא המשיך ואיים ברצח אשתו, כשבוע לאחר מכן, בפני קצינת האסירים, בכך שאמר לה שיהיו שתי גופות.

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מדיניות הענישה בעבירות אלימות במשפחה, נעה על מנעד רחב של ענישה, כל תיק בנסיבותיו השונות:

רע"פ 6573/07 **כאל נגד מדינת ישראל** (1.8.07) - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם הורשע בתקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, תקיפה בנסיבות מחמירות ואיומים, לאחר שבמספר מועדים איים על אשתו ותקף אותה תוך שהוא גורם לה חבלות רבות בפניה. בעקבות הרשעתו, נדון המבקש לעשרה חודשי מאסר על-תנאי וקנס בסך 5,000 ₪. המשיבה ערערה על קולת העונש לפני בית-המשפט המחוזי, אשר קיבל את הערעור לאחר שמצא כי העונש שהשיתה הערכאה הדיונית סוטה במידה ניכרת מרמת הענישה הנוהגת. תקופת המאסר בפועל הועמדה אפוא על 15 חודשים, המאסר על-תנאי נותר על כנו, ובוטל הקנס שהושת על המבקש.

רע"פ 1923/11 **גזאל חטיב נגד מדינת ישראל** (10.3.11) - הנאשם הורשע בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות חמורות נגד בת זוגו ואיומים. בית משפט השלום הטיל על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות, בערעור על

קולת העונש הוחמר עונשו של הנאשם ל- 12 חודשי מאסר וציין כי גם בכך אין כדי לרצות את הדין עם הנאשם. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור של הנאשם.

רע"פ 5986/09 **סלימאן אבו האדיר נגד מדינת ישראל** (23.7.09) - נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם על פסק דין בו קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המדינה על קולת העונש. בפסק הדין בבית המשפט המחוזי הוטלו על הנאשם, שהורשע בעבירות תקיפת בת זוג ואיומים (הכה באגרופו בבטנה ואיים על בת זוגו), 8 חודשי מאסר בפועל.

רע"פ 8833/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (23.12.15) - הנאשם הורשע בתקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש תקיפה סתם ואיומים. הנאשם תקף את המתלוננת, אשתו בזמן האירועים, בארבע הזדמנויות שונות. הנאשם הכה את המתלוננת באמצעות ידיו ורגליו וכתוצאה מכך נגרמו לה חבלות בזרועותיה, פניה וצווארה והיא חשה כאבי ראש עזים. בהזדמנות אחרת, על רקע ויכוח, הכה הנאשם את המתלוננת בידיו וברגליו וגרם לה לשפשופים, נפיחות וכאבי ראש. במועד נוסף, הכה את המתלוננת במכת אגרוף בגבה. ובהזדמנות נוספת אחז בצווארה בחוזקה, עד שהתקשתה לנשום, ואיים עליה שיהרוג אותה. בהמשך, שחרר אחיזתו, תפס בשיערה וגררה אל הסלון, שם הכה אותה בראשה באמצעות נעל, בעט בה והכה אותה בידיו. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת שפשופים והמטומות. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע ממאסר מותנה ועד שנת מאסר וגזר על המבקש מאסר מותנה והתחייבות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, קבע כי המתחם הולם אך החמיר עונשו ל- 7 חוד' מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור לעליון נדחתה.

רע"פ 3077/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2.5.16) - הנאשם הורשע בתקיפת בת זוג, לאחר שבמהלך ויכוח דחף המבקש את אשתו לעבר המיטה, משך בשיערה, סובב את גופה וכופף אותה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה. נקבע כי מתחם הענישה נע בין מאסר לתקופה קצרה שאפשר שירוצה בעבודות שירות ל- 14 חוד' מאסר בפועל. בימ"ש השית על הנאשם 6 חוד' מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. ערעור בבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

רע"פ 6037/15 **צדקה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.9.15) - הנאשם הורשע בשתי עבירות איומים ותקיפת בת זוג. נגזרו על המבקש 5 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי, פיצוי וקנס. ערעור בבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

עפ"ג (חיפה) 17030-12-13 **מיכאל סבוסינ נ' מדינת ישראל** (13.3.14) - בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של נאשם, נעדר עבר פלילי, שהורשע בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג, והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. באותו מקרה הנאשם תקף את בת זוגו בבעיטות, משיכות שיער, אגרופים וגרירה על הרצפה. על הנאשם נגזרו 18 חודשי מאסר בפועל ו- 6 חודשי מאסר על תנאי.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 לחוק העונשין):

התכנון שקדם לביצוע העבירה - מעובדות כתבי האישום עולה כי לא מדובר במהלך מתוכנן, אלא מהלכים ספונטניים.

חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה - הנאשם נטל חלק בלעדי בביצוע העבירה, תוך שהוא תוקף ומאיים על אשתו באירוע נשוא כתב האישום המתוקן, וכן מוסיף ומאיים עליה בכתב האישום שבתיק המצורף.

הנזק שנגרם ושהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה - המתלוננת אף היא הינה אישה מבוגרת ומעשה התקיפה הוא מעשה אליים וחמור שבנקל יכל היה להידרדר לאסון גדול יותר, ואך בנס, הסתיים בפציעתה הקלה יחסית של המתלוננת, אם כי בגיל מתקדם זה, המילה "קלה", חוטאת למציאות, שכן, את אותותיה של הפציעה הזו, תישא בוודאי המתלוננת זמן רב, כמו גם את הטראומה האלימה הקשה שחוותה בעקבות האירוע.

הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה - כפי שעולה מהטיועונים בפניי, בעיקר מדברי בתו של הנאשם, ומתסקיר שירות המבחן, מדובר במערכת יחסים עכורה בין בני הזוג, המוכרים היטב למערכת השירותים החברתיים ברשות המקומית. מערכת יחסים זו מאופיינת בדואליות בעייתית, כאשר מחד, המתלוננת חווה מפני הנאשם אלימות קשה במהלך השנים ומבטאת חשש מפניו, ומאידך אוהבת אותו מאוד, ולא רואה מניעה כי יחזרו לגור יחד, כך כעולה מתסקירו המפורט של שירות המבחן, שערך חקירה מקיפה בנושא ואף בחן את הדברים מול שירותי הרווחה של עיריית חיפה.

יכולתו של הנאשם להבין את הפסול במעשיו (התחשבות בגילו) - הנאשם הבין היטב את מעשיו, לא מדובר במי שפעל מתוך חוסר הבנה, אלא כאמור במי שמצוי במערכת יחסים עכורה אשר כוללת צעקות, קללות, חילופי האשמות ומי שמפגין אלימות ארוכת שנים כלפי אשתו, דבר המשתקף גם כן ברישום הפלילי של הנאשם ובחקירות המקיפות שערך שירות המבחן מול שירותי הרווחה.

יכולתו של הנאשם להימנע מביצוע העבירה (השליטה שלו על המעשים/ התגרות של נפגע העבירה) - הנאשם אדם נבון, המצוי כאמור במערכת יחסים בעייתית, בה הוא מתנהג כאמור לעיל. היה בכוחו להימנע מביצוע התקיפה האלימה, חסרת הרסן כלפי אשתו המבוגרת, מעשה אלימות זו, תוך שימוש במכשיר קהה, כדוגמת שלט מפלסטיק נוקשה, על ראשה של המתלוננת, משקף את האלימות המתפרצת מתוך הנאשם.

המתלוננת לא טמנה את ידה בצלחת, ומדברי בתם המשותפת, המעורה היטב בשיח ושיח בין הוריה, עולה, כי גם המתלוננת שותפה להתגרונות בלתי פוסקות בבעלה הנאשם ומשמיעה כלפיו אמירות לא מכבדות. אך כל אלה, הם חלק מהשיח והיחסים הלא "בריאים" השוררים בין השניים.

יחד עם זאת, אין להטיל את האחריות למעשיו של הנאשם, בוודאי לא לאיומים הקשים שהשמיע כלפיה, עליה. אשר לתקיפה, העובדה שהמתלוננת שרטה את פניו של הנאשם, מעוגנת בפריט 5 לעובדות כתב האישום המתוקן, בתיק העיקרי, בכך שהיא עשתה זאת **"באופן שהגנה על עצמה"**, כך שלא ניתן לקבוע כי המתלוננת התגרתה בנאשם והביאה על עצמה את התקיפה האמורה.

מצוקתו הנפשית של הנאשם עקב התעללות בו על ידי נפגע העבירה - כאמור, מדובר בבני זוג החיים שנים רבות במסכת של מערכת יחסים בעייתית, אלימה, מתגרה, הכוללת שיח לא מכבד, אך עם זאת, חולקים קורת גג משותפת שנים ארוכות. השניים גם עברו תכנית טיפולית זוגית, בחסות גורמי הרווחה של הרשות המקומית, על מנת למזער את הסיכונים ולפתור את בעיית האלימות, אך מסתבר כי דברים אלה לא נשאו פרי.

במכלול הנתונים, לא ניתן לומר כי הנאשם הוא תמים אשר חווה התעללות או התעמרות רוחנית מצד אשתו, אשר הובילה אותו לבצע את דבר העבירה, אלא, כפי שעולה מתסקירו של שירות המבחן, מדובר במי שאישיותו מאופיינת בקווי התנהגות אלימים, אימפולסיביים, אשר השתקפו היטב במערכת יחסים עכורה ורווית אלימות כלפי אשתו.

הקרבה לסייג לאחריות פלילית - לא קיימת קרבה לסייג לאחריות פלילית.

האכזריות והאלימות של הנאשם כלפי נפגע העבירה - מעשיו של הנאשם, בדגש על התקיפה, הינם קשים, בעיקר נוכח השימוש במכשיר קהה והתקיפה שבוצעה תוך הנחתת שלט הטלוויזיה על ראשה של אשתו, עד כדי גרימת פציעה בראשה, אך יחד עם זאת, לא מדובר במעשים ברף העליון של החומרה באכזריות.

הניצול לרעה של כוחו של הנאשם כלפי הנפגע - לא ניתן לקבוע כי הנאשם ניצל את כוחו ביחס למתלוננת, אך מטבע הדברים, ברור כי הוא חזק ממנה, דבר אשר בא לידי ביטוי בתקיפה החמורה אותה היא ספגה, כאשר היא ניסתה להתגונן בכך ששרטה את פניו.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו על ידי מעשיו של הנאשם, למידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת, ובעיקר לנסיבות ביצוע העבירה, כמפורט לעיל, מתחם העונש ההולם ביחס למכלול האירועים נשוא כתבי האישום נע בין: **מאסר בפועל של 5 חודשי ועד 18 חודשי מאסר לצד מאסר מותנה מרתיע.**

חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה או לחומרה (סעיפים 40ד ו-40ה לחוק העונשין):

חריגה לקולה מטעמי שיקום - לא מונחת בפני בית המשפט תשתית שיקומית המצדיקה חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה, עם זאת קיימת עילה לחריגה מטעמי בריאות כפי שיפורט להלן.

חריגה לקולה מטעמי צדק/בריאות - מדובר בנאשם בן 74, הסובל ממגוון רחב של בעיות רפואיות ובהם מחלה ממארת בגינה הוא מקבל טיפולים כימותרפיים, כעולה מהתעודות הרפואיות המונחות בפני בית המשפט (נ/1).

הנאשם סובל ממחלת הסרטן והטיפול הביולוגיים והכימותרפיים שעבר, פגעו ודיכאו משמעותית את מערכת החיסון שלו, דבר המוביל לסיכון משמעותי לזיהומים - כך על פי לשון התעודה הרפואית. עוד נקבע שם, מפורשות "תנאי בית הסוהר אינם מתאימים למטופל עם ממאירות פעילה אשר מקבל טיפולים פעילים עם דיכוי משמעותי של מערכת החיסון" (ראו סיפת התעודה הרפואית - נ/1).

בנוסף, שריו לעיתים בדיכאון, בשל מה שכונה על ידי הרופא המטפל כ"גורמי דחק סביבתיים", אשר נובעים, לדבריו של הנאשם עצמו, בפני הרופא המטפל, בעטיו של מצב כלכלי רעוע.

במצב דברים זה, קיימת עילה לחרוג ממתחם העונש ההולם, בשל מצבו הבריאותי של הנאשם.

בית המשפט העליון הבהיר, בע"פ 5669/14 אורי לופוליאנסקי נגד מדינת ישראל (29.12.15) כי יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם, משיקולי צדק, ממי שמאסר בפועל עלול לסכן את חייו, או לקצר בצורה ניכרת את תוחלת חייו:

"בבוא בית המשפט לשקול חריגה מטעמי צדק ממתחם העונש ההולם, שומה עליו לאזן בין טעמי הצדק המצדיקים חריגה מן המתחם לבין חומרת המעשים שבהם הורשע"

הנאשם. בקטגוריה שבה עסקינן יש לבחון אם עונש של מאסר בפועל עלול לסכן את חייו של מי שהורשע בדין או לקצר בצורה ניכרת את תוחלת חייו, ולהביא מנגד, כאמור, את חומרת המעשים שבהם הורשע. תוצאת איזון זה עשויה להיות שליחתו של הנאשם לעונש מאסר בפועל הנמוך מתחתית מתחם הענישה שנקבע; או הימנעות מהשתת מאסר בפועל, גם מקום שבו "רצפת" מתחם העונש ההולם כוללת עונש מאסר בפועל, הכל לפי נסיבות המקרה."

דומני, כי החומר הרפואי המונח בפניי והמחלה הממארת שהתפרצה בגופו של הנאשם, כל אלה מדברים בעד עצמם ומלמדים על כך שהטלת מאסר ממושך, עלולה לפגוע ולסכן את חייו של הנאשם, או למצער, לקצר את תוחלת חייו, נוכח המחלות הרבות מהן הוא סובל והחשש להתפרצות זיהומים בשל דיכוייה של המערכת החיסונית שבגופו, בשל המחלה הממארת האמורה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40א לחוק העונשין):

הפגיעה של העונש בנאשם לרבות בשל גילו - הפגיעה הפוטנציאלית של העונש לנאשם, פורטה בהרחבה לעיל, ואין מקום לחזור על הדברים, לכך יש גם לצרף את גילו המתקדם של הנאשם (74).

הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם - מהחומר שבפניי, לא התרשמתי כי ישנה פגיעה במשפחתו של הנאשם, שכן, ילדיו בוגרים וזאת מבלי להמעיט בחומרת הפגיעה שיש בשליחת ראש המשפחה לעונש מאחורי סורג ובריח, דבר אשר יש בו לכל הדעות להכאיב לילדיו של הנאשם.

הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה - לא התרשמתי כי נגרמו לנאשם נזקים כתוצאה מביצוע העבירה והרשעתו. מדובר במי שלחובתו הרשעות קודמות, באותו נושא ממש. הוטלו עליו עונשים בעבר, שלא הרתיעו אותו, לרבות עונש מאסר מותנה שתלוי ועומד נגדו כעת.

נטילת אחריות של הנאשם וחזרתו למוטב - הנאשם נטל אחריות על מעשיו והגם שהודה בביצוע העבירות נשוא כתבי האישום, ההתרשמות היא כי נטילת האחריות היא מן השפה אל החוץ, ישנה בעייתיות עצומה באופן תפיסת הנאשם את עצמו ביחסים מול אשתו, הוא נוטה להשליך עליה את האחריות, מתאר את התנהגותו כסוג של הגנה עצמית, מול אשתו התוקפנית וטוען כי הוא לא התכוון לגרום לה לפציעה ואף הביע צער על תוצאות מעשיו (ראו תסקיר שירות המבחן ודברי הנאשם בבית המשפט).

מאמציו לתיקון הנזק - כפי שעולה מתסקירו המקיף של שירות המבחן, נעשו בעבר מאמצים רבים על ידי הרשויות, לרתום את שני בני הזוג להליך טיפולי אינטנסיבי, כאשר הדגש הוא כלפי הנאשם, על מנת לרסן אותו, ולהטמיע אצלו כלים להתמודדות עם כעסים וכלים מרסני התנהגות, על מנת שיימנע מהפגנת אלימות כלפי אשתו, אך ללא הצלחה. בני הזוג לא שיתפו פעולה, ולכן, העובדות הסוציאליות של מחלקות הרווחה ברשות המקומית, ערכו מפגשים עם בני הזוג, בניסיון למזער את הסיכונים.

שיתוף פעולה עם רשויות החוק - הנאשם שיתף פעולה עם גורמי אכיפת החוק, אך הוא תופס את גורמי אכיפת החוק, לרבות בית המשפט, כמי שניציבים לטובת אשתו, ומפגינים אדישות כלפי התנהגותה האלימה, למרות שהמציאות

היא הפוכה מכך, והוא זה שמפגין אלימות שנים רבות כלפיה.

התנהגות חיובית של הנאשם ותרומתו לחברה - הנאשם מסר כי הוא שירת במילואים, השתתף במלחמות ישראל, במהלך שירות מילואים נפגע פיזית, דבר אשר גרם לכך שהוא יצא לגמלאות ולפנסיה מוקדמת ושנים רבות לא עבד. הוא מוכר למשרד הביטחון כנכה צה"ל.

נסיבות חייו של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה - הנאשם נישא בגיל צעיר מאוד (21), הקים משפחה, כאמור, יחסיו עם אשתו הינם יחסים עכורים ובעייתיים, והם לוו לא אחת בהסתבכות פלילית מצד הנאשם. הנאשם מסר כי מרבית ילדיו ניתקו ממנו קשר, למעט בתו שהופיעה בבית המשפט, וליוותה את ההליך, ואף לימדה עליו סניגוריה.

בהיבט הרפואי, סובל הנאשם, כאמור, ממחלת הסרטן, מסוכרת, ומשורה של מחלות ובעיות רפואיות, ואף מקבל טיפולי כימותרפיה. בנוסף, ובמקביל, סבל מדיכאון, מוכר למערכת בריאות הנפש עוד משנות ה-80, תוארה בדיקה נפשית ממנה עלתה מסוכנות מצד הנאשם והיותו בעל כוונות אובדניות, וכמי שמרבה לעסוק ביחסים עם אשתו. עם זאת, אין שום עדות לכך שבעת ביצוע העבירות בהן הורשע, התנהגותו פורצת הגבולות הוכתבה על ידי תסמינים פסיכויים, או שהיא נבעה מבחון מציאות לקוי, ההיפך מכך. בוחן המציאות ושיקול הדעת נמצאו שמורים ותקינים והוא לא היה שרוי בשום שלב במצב פסיכוי.

התנהגות רשויות אכיפת החוק - אין עדות להתנהגות בעייתית מצד רשויות החוק.

חלופי הזמן מעת ביצוע העבירה - מדובר באירועים שנעברו בתחילת שנה זו. לחלופי הזמן אין השפעה על גזירת העונש.

עברו הפלילי של הנאשם - עיון במרשם הפלילי (ג/1) מלמד, כי כבר בשנת 2006, הורשע בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג, תקיפה סתם ואיומים, בגין מעשים שאירעו בחודש יולי 2005; וכן, הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה סתם של בת זוג ואיומים, ביחס למעשים מפברואר 2005. בית המשפט הסתפק אז בענישה צופה פני עתיד. מאז, לא הסתבך הנאשם במשך שנים רבות ועד לשנת 2017, רשומות לחובתו שתי הרשעות בעבירות של איומים - האחת בגין מעשה מאוקטובר 2016, והשנייה בגין מעשה מחודש יולי 2017. בגין הרשעתו האחרונה מתיק 26150-07-17, תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בגין ביצוע עבירת איומים.

העונש המתאים (סעיף 40(2) לחוק העונשין):

בהינתן הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה ממעשיו של הנאשם, תוך שפגע בשלמות גופה ושלמות נפשה של המתלונן, כאשר תקף אותה בביתה, היכה בה באמצעות שלט בראש, וגרם לפציעתה ואיים עליה, תוך החרדת שלווה, ובהינתן שהנאשם המשיך לאיים עליה, גם לאחר מכן, בפני קצין משטרה ובפני קצינת אסירים - יש מקום לקבוע את עונשו של הנאשם ברף העליון של מתחם העונש ההולם.

מנגד, לא ניתן להתעלם מכך שמדובר, בכתב האישום המתוקן, באירוע מתגלגל, על רקע וויכוח שפרץ בין הנאשם

לאשתו, במסגרתו תקף אותה באופן ספונטני ולא מתוכנן; לא ניתן להתעלם ממערכת היחסים העכורה, רווית אלימות, וההאשמות ההדדיות בין בני הזוג, כפי שהודגשו דברים אלה, בתסקיר שירות המבחן ובדברי בתם של בני הזוג, אשר מסרה בבית המשפט עדות אמיצה ואותנטית.

בנדוננו, היה מקום לקבוע את העונש, ברף העליון של מתחם העונש ההולם, היינו, ריצוי מאסר ממושך בכליאה ממשית, מאחורי סורג ובריח. אולם, בשל מצבו הרפואי הקשה של הנאשם, שאותותיו ניכרים על הנאשם, יש לחרוג מהעונש ההולם, משיקולי צדק, ולהסתפק בהטלת מאסר בפועל, קצוב ומדוד יותר, שיהיה בו משקל בכורה למצבו הבריאותי של הנאשם.

מטעמים אלה, סבור בית המשפט, כי לא יהא זה צודק או נכון, לצבור את מלוא תקופת המאסר המותנה על העונש שיוטל על הנאשם אלא יש לחפוף את חלקה למאסר שיוטל עליו.

בשל היותו של הנאשם עצור מאז תחילת ההליכים בתיק זה ונוכח חוסר מסוגלותו הכלכלית, ומצב בריאותו, לא יוטל עליו קנס.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 4 חודשי מאסר בפועל.

2. אני מפעיל עונש מאסר מותנה של 3 חודשים, מת"פ 26150-07-17, חלקו במצטבר וחלקו בחופף לעונש המאסר, מטעמי בריאותו של הנאשם כמפורט לעיל כן שסך הכל ירצה הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל, מיום מעצרו, 7/1/19.

3. 7 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות כלשהי לרבות איומים.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ"ב אייר תשע"ט, 27 מאי 2019, במעמד הצדדים.